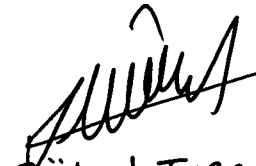
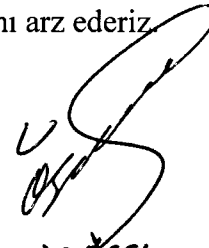

26.07.2017

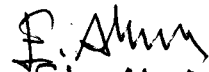
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yurt dışına kaçırılan kültür varlıklarımızın belirlenerek iadelerinin sağlanması ve mevcut kültür varlıklarımızın korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi maksadıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Bülent TURAN
AKPARTİ Grup Başkan Vekili
Gaziantep M.Ü.

Özgür ÖZEL
CHP Grup Başkan Vekili
Manisa M.Ü.

Filiz Keresekcioglu
HDP Grup Başkan Vekili
İstanbul M.Ü.

Erkan AKÇAY
MHP Grup B.Y.
Manisa M.Ü.

GEREKÇE

Kültür varlıkları; vücut bulduğu toprakların tarihi belgeleridir. Tarihin izlerini taşıyan her anıt, eser, höyük o kentlerin varlığını bütünleyip, kimliğini güçlendirir. Yerel kültür yanında mimari özelliklerinden yaşam özelliklerine değin çok yönlü özelliğın geleceğė taşıınması gereklidir.

Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliğı yapmış Anadolu toprakları, her devirde sayısız kültür varlığının üretimine katkıda bulunmuştur. Türkiye bu yönüyle dünyanın en zengin ülkelerinden olduğı gibi bunların korunması konusunda da dünyadaki en eski hafızaya sahip ülkelerdendir.

Çeşitli koruma tedbirlerine, ulusal ve uluslararası mevzuattaki düzenlemelere rağmen dünyanın en zengin kültürel ve tarihsel birikimlerinden biri olan ülkemizde kültürel varlıkların farklı yöntemlerle yurt dışına kaçırılması ve geçmişten beri var olan ‘define avcılığı’ yüzünden kültür varlıkları erozyonu yaşanmıştır. Türkiye’deki arkeoloji biliminin zayıflığı, müzecilik alanındaki eksiklikler ve kazıların büyük çoğunluğunun yabancı ülkeler tarafından yapılması tarihi eserlerin daha kolay yurt dışına çıkışına olanak sağlamıştır. Bu tür kültür varlıklarının farkına varılamayan, değeri anlaşılamayan dönem ve yerlerde kaçak kazılarla, usulsüz nakillerle pek çok kültür varlığımız yurt dışına çıkarılmış, müzayedelerde alınıp satılmış veya müze envanterlerine kaydedilmiş, sergilenmiştir, hâlen sergilenmektedir.

Eserlerin yurt dışına kaçırılmasının yanında kaçak kazılar ve koruma alanındaki yetersizlik ve gecikmeler de ayrıca büyük boyutlu tahribatlara da neden olmuştur.

Sonuç olarak, insanlığın ortak mirası olan kültürel eserler ait olduğı topraklarda anlamlıdır ve dolayısıyla ait olduğı topraklarda olmalıdır. Bu kapsamda, Türkiye’nin yasa dışı yollardan yurt dışına kaçırılan bütün kültür varlıklarının tespitinin ve nerelerde olduğunun belirlenmesi gerekmekte, müze envanterleri sıkı takibe alınmalıdır. Öte yandan coğrafyamızın ve kültürümüzün yasa dışı yollarla yurt dışına çıkarılmış bütün “kültür varlıklarımızın” iadesi süreci tavizsiz sürdürülmelidir. Bu sürece kadim uygarlıkların kalıntıları ve tarih ve sanat açısından değeri objeler kadar, yazma eserler ve etnografik eserler de katılmalıdır.

Anılan gerekçelerle, yurt dışına kaçırılan kültür varlıklarımızın belirlenerek iadelerinin sağlanması ve özellikle mevcut kültür varlıklarımızın her halükarda korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi maksadıyla bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.